

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЧЕРНІГІВСЬКИЙ КОЛЕГІУМ»

ІМЕНІ Т.Г. ШЕВЧЕНКА

Кафедра права, філософії та політології

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІСТОРІЇ ТА
СОЦІОГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ІМЕНІ О.М. ЛАЗАРЕВСЬКОГО**

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри

Протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

проф. Чорний О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ ГЕОПОЛІТИКИ»

Освітній ступінь: «Бакалавр»

Шифр галузі: 05 Соціальні та поведінкові науки

Код і назва спеціальності: 052 політологія

Чернігів
2024-2025 н.р.

Робоча програма дисципліни «Основи геополітики» для студентів за напрямом підготовки: 05 «Соціальні та поведінкові науки», Спеціальність «Політологія».

Розробник програми: кандидат політичних наук, доцент кафедри Костирев Андрій Геннадійович.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри права, філософії та політології Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка

Протокол №1 від 27 серпня 2024 р.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Галузь знань	Нормативна	
	Напрямок підготовки 05 Соціальні та поведікові науки (шифр і назва)		
Модулів – 2	Спеціальність (професійне спрямування): 052 Політологія	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		-	
Загальна кількість годин – 120		Семестр 5-й 5-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 12	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції 24 8	
		Практичні, семінарські 16 6	
		Лабораторні -	
		Самостійна робота 80 106	
		Індивідуальні завдання: Вид контролю: Екзамен Екзамен	

МЕТА І ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Основи геополітики» охоплює широке коло базових геополітичних концепцій та різноманітних сучасних теорій, які складають наукове підґрунтя для глибокого аналізу міжнародних проблем, представляє характеристику геополітичних інтересів та діяльності основних глобальних акторів, а також розкриває роль і функції України у великій геополітичній грі.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи геополітики» є опанування понятійно-категоріальним апаратом геополітики, формування на цій основі розуміння природи міждержавних відносин з точки зору геополітичного аналізу, вміння оцінювати сучасні закономірності глобальної та регіональної динаміки, інтерпретувати основоположні події на міжнародній арені з точки зору розподілу влади в сучасній геополітичній системі, та самостійно робити необхідні висновки і подавати інформаційно-аналітичні рекомендації з використанням геополітичного інструментарію.

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальний курс «Основи геополітики» сприятиме формуванню таких загальних та спеціальних компетентностей як:

Шифр згідно ОПІ	Компетентності
	інтегральна
ІК	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у політичній сфері, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням теорій та методів політичної науки.
	загальні
ЗК 01	Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 07	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.
ЗК 08	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

	спеціальні
СК 01	Здатність використовувати категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки.
СК 02	Здатність застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.
СК 03	Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.
СК 04	Здатність застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.
СК 05	Здатність аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.
СК 06	Здатність аналізувати публічну політику на глобальному рівні.

Опанування курсом дисципліни «Основи геополітики» має зробити наступний внесок у досягнення загальних програмних результатів навчання за спеціальністю «Політологія»:

Шифр	Програмний результат	Результат вивчення дисципліни
РН 01	Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.	Знати зміст основних підходів до розуміння сутності геополітики як науки.
РН 02	Вільно спілкуватися державною та однією з іноземних мов усно і письмово у професійній діяльності.	Вміти чітко формулювати та висловлювати власну думку, застосовуючи політологічні терміни українською мовою, використовувати знання іноземних мов для аналізу іншомовного масиву професійних текстів.
РН 03	Вміти критично мислити у сфері професійної діяльності.	Вміти критично оцінювати існуючі геополітичні концепції та можливості їхнього застосування у практиці міжнародних відносин.
РН 04.	Мати навички професійної комунікації.	Мати навички використання знання геополітичної проблематики у

		дискусійному форматі, беручи участь у професійному обговоренні винесених тем на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, дебатах тощо.
PH 05	Вміти використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.	Самостійно використовувати Інтернет-ресурси для пошуку навчальних матеріалів, наукових та публіцистичних статей, які стосуються питань геополітики. Вміти залучатися та організувати спілкування у процесі онлайн-навчання.
PH 06	Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.	Знати основні підходи та динаміку змін щодо ставлення та розуміння сутності демократії, прав та свобод людини у сучасному геополітичному середовищі.
PH 07	Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.	Знати основні етапи розвитку геополітики як наукової дисципліни та розуміти їхні ціннісні пріоритети та орієнтацію.
PH 08	Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат політичної науки.	Знати основні категорії та поняття сучасної геополітики. Володіти навичками їх використання у процесі навчання та суспільного дискурсу.
PH 09	Вміти застосовувати політологічне мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем у політичній сфері на основі опанування класичної та сучасної політичної думки.	Знати актуальні геополітичні проблеми, а також основні підходи до їх формулювання та розв'язання. Прагнути пояснити події у сучасному глобальному просторі, ґрунтуючись на теоретичному фундаменті геополітики.
PH 11	Застосовувати інструментарій нормативної та емпіричної політичної теорії, політичної методології, порівняльної та	Знати базовий інструментарій, а також методологічні підходи, які використовуються для вивчення теоретичних та практичних проблем геополітики. Отримати

	прикладної політології, міжнародних та глобальних студій у фаховій діяльності.	первинні навички його залучення для розробки пропозицій щодо розв'язання нагальних проблем національної, міжнародної та глобальної політики.
PH 12	Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування.	Знати запропоновані формулювання сутності, походження, мети і засобів геополітики, закономірності взаємодії геополітичних сил та, вимог до політичних акторів у цій сфері, рекомендації щодо вибору оптимальних форм геостратегії української держави.
PH 13	Вміти аналізувати публічну політику на місцевому, національному, європейському та глобальному рівні.	Знати базові тлумачення цілей, рушійних сил і детермінант геополітики у сучасному світі.
PH 14	Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності.	Мати уявлення про основні прикладні аспекти геополітики, методи оптимального використання геополітичних тенденцій у міжнародній та внутрішній політиці.
PH 15	Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу.	Вміти складати план, оформляти письмові роботи (тези, есе, реферати) та візуалізовані презентації з геополітичної тематики.
PH 16	Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань.	Вміти використовувати наукову термінологію геополітики. Мати навички грамотного артикулювання своїх думок щодо аналізу геополітичних проблем та їх переконливого донесення до аудиторії.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається здатністю студента охарактеризувати етапи розвитку геополітики як науки, розкрити зміст основних геополітичних теорій, проаналізувати основні сучасні геополітичні концепції, описати базові методи геостратегії, а також вмінням на основі узагальнення засвоєних теоретичних положень та методів представити власний аналіз сучасних геополітичних проблем.

Засоби діагностики результатів навчання

У якості засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання використовуються:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- усні відповіді, реферати;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики
90 – 100	A	відмінно
83 – 89	B	добре
75 – 82	C	
68 – 74	D	
60 – 67	E	задовільно
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни складається з двох змістових модулів:

1. Базові концепції геополітики.
2. Роль і місце міжнародних акторів у геополітиці.

Структура кожного змістовного модуля складається з трьох блоків – лекційного блоку, блоку самостійної роботи та блоку семінарських занять. Ці блоки націлені на забезпечення опанування тематикою дисципліни не тільки як результату пасивної роботи «на прийом» під час прослуховування лекцій та прочитання рекомендованої літератури у процесі самостійної роботи, але й активної творчої діяльності «на віддачу», яка полягає у критичному осмисленні матеріалу лекцій, навчальних посібників наукових і аналітичних публікацій, кваліфікованій участі у дискусіях під час семінарів, підготовці змістовно глибокого та методично правильно оформленого авторського есе по тематиці кожного модуля, виконанні контрольного тесту та відповіді на іспиті. Іспит, водночас, є формою підсумкового контролю успішності навчання.

№	Назва теми	Лекції		Практичні заняття		Самостійна робота	
		стац	заоч	стац	заоч	стац	заоч
Модуль 1. Базові концепції геополітики.							
1	Геополітика як наука	2				6	8
2	Геополітичні епохи	2				6	8
3	Основні концепції та школи геополітики	2	2	2	1	7	9
4	Сучасні геополітичні теорії та течії	2	2	2	1	7	9
5	Проблеми сучасної геополітики	2		2		7	9
6	Інструменти геополітики. Геостратегія	2			1	7	9

Модуль 2. Роль і місце міжнародних акторів у геополітиці							
7	Європейські геополітичні процеси	2	2	2	1	7	9
8	Місце Росії в системі геополітичних відносин	2		2	1	7	9
9	США в геополітичному просторі	2		2	1	7	9
10	Геостратегічна політика Китаю	2				6	9
11	Нові геополітичні виміри у сучасному світі	2		2		6	9
12	Роль і функції України у сучасній геополітиці	2	2	2		7	9
Разом за курс - 120 год		24	8	16	6	80	106

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

Андрущенко (Гринів) С. В. *Україна у сучасному геополітичному середовищі*. Київ, 2005.

Бжезинський З. *Велика Шахівниця*. Львів; Ів.-Ф., 2000.
<http://westukr.itgo.com/shah.html>.

Дергачев В. А. *Геополітика*. Київ, 2000. 256 с.

Дністрянський М. С. *Геополітика: навчальний посібник*. Львів, 2011. URL:
http://old.geography.lnu.edu.ua/Strukt/Biblio/alphavit/Ukr/Ukr_D/Dnistrianskyi/geopolityka.pdf

Костырев А. Г. *Украина: буфер или форум? Межцивилизационная коммуникация как геополитическая функция Украины*. LAP Lambert Academic Publishing, 2013. 160 с.

Крисаченко В. Геополітика. *Науковий інструментарій українознавця*. Довідник Київ: ННДІУВІ, 2012. С. 4.

Макиндер, Х. Географическая ось истории. *Полис*. 1995. № 4.

Мішин . Геополітика. *Енциклопедія Сучасної України*: редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006.
URL: http://esu.com.ua/search_articles.php?id=29144

Фукуяма Ф. Конец истории? *Вопросы философии*. 1990. № 3. С. 14-35.

Хандінгтон С. Зіткнення цивілізацій. *Національна безпека і оборона*. 1999. №3.
URL: <https://lib.chmnu.edu.ua/pdf/posibnuku/307/36.pdf>

Хаусхофер К. *О геополитике. Работы разных лет*. URL:
<http://grachev62.narod.ru/haushofer/content.htm>

Baldwin, D. A. *Power and International Relations : A Conceptual Approach*. Princeton, New Jersey: Princeton University Press. 2016. URL:
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=1090916>

Bandeira, M., & Guimarães, S. P. *The Second Cold War : Geopolitics and the Strategic Dimensions of the USA*. Cham, Switzerland: Springer. 2017. URL:
<http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=1527484>

Biden, R. Joseph Jr. Why America Must Lead Again. Rescuing U. S. Foreign Policy After Trump. *Foreign Affairs* 2020. March/April. URL:
https://www.foreignaffairs.com/articles/united-states/2020-01-23/why-america-must-lead-again?utm_medium=promo_email&utm_source=special_send&utm_campaign=election_newsletter&utm_content=20201107&utm_term=newsletter-prerelease

- Black, J. *Geopolitics and the Quest for Dominance*. Bloomington: Indiana University Press. 2016. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=1092425>
- Brazhnikov P. P. *A Case of Struggle between Land and Sea Powers: A Critical Geopolitics Viewpoint*. 2015. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsbas&AN=edsbas.4830EE70>
- Brzezinski Z. *Strategic Vision: America and the Crisis of Global Power*. N. Y., 2012. URL: <https://orientalreview.org/wp-content/uploads/2012/12/Brzezinski-Zbigniew.-Strategic-Vision-America-and-the-Crisis-of-Global-Power.pdf>
- Cohen, S. B. *Geopolitics : The Geography of International Relations* (Vol. Third edition). Lanham: Rowman & Littlefield Publishers. 2015. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=920009>
- Deudney, Daniel H. *Geopolitics*. URL: <https://www.britannica.com/topic/geopolitics>
- Dittmer, J., & Sharp, J. *Geopolitics : An Introductory Reader*. Hoboken: Routledge. 2014. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=806225>
- Geography, Power, Strategy and Defence Policy: Essays in Honour of Paul Dibb*. Netherlands, Europe: ANU Press: 2016. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsbas&AN=edsbas.C0AF7690>
- Geopolitics - Human Geography - Research Guides*. URL: https://researchguides.dartmouth.edu/human_geography/geopolitics
- Geopolitics* URL: https://www.google.com/search?q=Geopolitics&rlz=1C1PRFC_enUA792UA792&sxsrf=ALeKk022O7O3XEtXf5qTn3K92ErpgYbNRQ:1618094503421&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=pew0DfRXVWwx2M%252CVVb06JyjDYgxIM%252C%252Fm%252F015pjd&vet=1&usg=AI4_-kT0d31_iE-NctYPLh-7-jGYFehPoA&sa=X&ved=2ahUKEwiWjdv3_TvAhUBKewKHYkyACoQ_B16BAg8EAE#imgrc=pew0DfRXVWwx2M
- Guiora, A. N. *Modern Geopolitics and Security: Strategies for Unwinnable Conflicts*. Boca Raton, FL: CRC Press. 2014. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=661020>
- Modern Geostrategy ; Geostrategy and Geopolitics*. 2017. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsbas&AN=edsbas.25D67EDD>

Sloan, Geoffrey. *Geopolitics, Geography and Strategic History*. Routledge: 2018. 270 p. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsebk&AN=1470129>

The Geopolitics. URL: <https://thegeopolitics.com/>

Додаткова:

Арендт Х. *Між минулим і майбутнім* / Пер. з англ. Київ: Дух і літера, 2002. 321 с.

Артюхин А. С. *Геополитические концепции структурного кризиса современного мира*. URL: <http://cheloveknauka.com/geopoliticheskie-kontseptsii-strukturnogo-krizisa-sovremennogo-mira>.

Бартошяк, Я. *Речь Посполитая между сушей и морем. О войне и мире*. Zona Zero, 2018. 848 с.

Бартошяк, Яцек *Тихоокеанский регион и Евразия. О Войне*. Asian Century, 2016. 623 с.

Бердяев Н. А. *Смысл истории*. Москва: Мысль, 1990. 175 с.

Бжезинский З. *Выбор мировое господство или глобальное лидерство*. Москва, 2005. 342 с.

Бодрук О. С. *Структури воєнної безпеки: Національний та міжнародний аспекти*. Київ, 2001.

Група глобальної розвідки «Geostrategy». URL: <http://geostrategy.ua/>

Гумилев Л.Н. *Ритмы Евразии*. Москва, 1993. 428 с.

Доренко А. М. *Соціально-політичний вимір європейської інтеграції та Україна / НАН України; Ін-т історії України*. Київ, 2002.

Крейчи О. *Геополитика Центральной Европы : Взгляд из Праги и Братиславы*. Москва: Научная книга ; Прага : Оттово накладателства, 2010. 423 с. .

Луценко А. В. *Геополітичні ідеї в Україні: Джерела та еволюція: автореф.* ... дис. канд. політ. наук. Київ, 2009.

Патраков, В. П. *Геополитика «Книги перемен». Время Евразийского меридиана*. Москва - Берлин: DirectMEDIA, 2015.

Резниченко С. *Геополитика Евразии: хартленды vs империи*. URL.: <https://www.topos.ru/article/ontologicheskie-progulki/geopolitika-evrazii-hartlendu-vs-imperii>.

Тойнби А. Дж. *Постижение истории* / Пер. с англ. И сост. Огурцов А. П. Москва: Прогресс, 1991. 736 с.

Фридман Дж. *Мир в следующие 100 лет*. Краткий реферат. Нью Йорк: Институт демократии и сотрудничества, 2009. 29 с. URL: <https://velesova-sloboda.info/archiv/pdf/fridman-sleduyushchie-100-let>.

Фукуяма Ф. *Наше постчеловеческое будущее*. Москва: АСТ, 2004. 324 с.

Чирков О. Загальноінститутський методологічний семінар [Про розвиток геополітичної складової терміносистеми українознавства та інше]. *Українознавство*. № 4. 2009. С.221-222.]

Aaltola, M., & Käpylä, J. *U.S. and Chinese Silk Road initiatives: towards a geopolitics of flows in Central Asia and beyond*. Germany, Europe: B. Budrich. 2016. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsbas&AN=edsbas.849A1B4A>

An, N., & Zhu, H. Conceptual and theoretical debates in modern geopolitics and their implications for Chinese geopolitics. *Area Development & Policy*, 2018. 3(3), 368–382. <https://doi.org/10.1080/23792949.2017.1405732>

Arctic Geopolitics, Media and Power. Netherlands, Europe: Taylor & Francis. 2019. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsbas&AN=edsbas.BD2F7482>.

Chaziza, M. The Chinese Maritime Silk Road Initiative: The Role of the Mediterranean. *Mediterranean Quarterly*, 2018. 29(2), 54–69. <https://doi.org/10.1215/10474552-6898099>

Editorial article. *International Conference Shifting Geopolitics & Security Among Major Powers: China, Russia & The United States*. 2016. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsbas&AN=edsbas.EE78FABD>

Frye, Timothy. Russia's Weak Strongman. The Perilous Bargains That Keep Putin in Power. *The Foreign Affairs*. 2021. May/June. URL: https://www.foreignaffairs.com/articles/russia-fsu/2021-04-01/vladimir-putin-russias-weak-strongman?utm_medium=newsletters&utm_source=twofa&utm_campaign=Russia%20Weak%20Strongman&utm_content=20210402&utm_term=FA%20This%20Week%20-%2020112017

Ikenberry, G. J. The Illusion of Geopolitics. *Foreign Affairs*, 2014. 93(3), 80. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=f5h&AN=95603432>

Jones, B. *Fueling a new order? : The new geopolitical and security consequences of energy*. Washington D.C: Brookings. 2014. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edswao&AN=edswao.413071278>

Kappel, R. *Global power shifts and challenges for the global order*. Lisboa: Instituto Marquês de Valle Flôr. 2015. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edswao&AN=edswao.468206930>

Kramer, P. A. The Geopolitics of Mobility: Immigration Policy and American Global Power in the Long Twentieth Century. *American Historical Review*, 2018. 123(2), 393–438. <https://doi.org/10.1093/ah>

Kurecic, P. Geoeconomic and Geopolitical Conflicts: Outcomes of the Geopolitical Economy in a Contemporary World. *World Review of Political Economy*, 2015. 6(4), 522–543. <https://doi.org/10.13169/worldrevipoliecon.6.4.0522>

Muscarà, L. Geopolitics and the Quest for Dominance. *Journal of Interdisciplinary History*, 2017. 47(4), 537–538. https://doi.org/10.1162/JINH_r_01054

Muzalevsky, R. *China's rise and reconfiguration of Central Asia's geopolitics : a case for U.S. "pivot" to Eurasia.* 2015. URL: <http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&site=eds-live&db=edsgpr&AN=edsgpr.000967969>

Wrobel, R. M. Chinese geopolitics in Southeast Asia : a new pattern of economic power within ASEAN? *Revue de La Société Suisse-Asie*, 2019. (1), 149. URL: <https://doi.org/10.5169/seals-823081>

Програму склав

доц. Костирев А. Г.